

АЛАШАРА

“Alaşara” Abaza-Abhaz Etnik Grubunun Gelişmesine Yardımda Bulunma Uluslararası Birliği'nin Gazetesi

Sayıda:

Abaza halkı gelişme programı – 1-2 s.

Dagujıyev Hmara'nın Savaş Yolu – 4 s.

Abaza Halkının Tarihi Hakkında Kitap – 6 s.

Abazların Zafer Dönemi – 7 s.

12+

“Alaşara” Derneği'nin 2019 yılı Çalışmalarının Sonuçları

Genel Sonuç

“Alaşara” Uluslararası Birliği'nin 2019 yılı çalışmalarının sonuçlarını analiz ederken, her yıl toplumsal kuruluşun çalışmalarına daha fazla insanın katıldığı kanısına varıyorsunuz. Ayrıca, bunlar sadece katılımcı ve izleyici değil bir de kuruluşa bedensel, zihni ve maddi katılımları sağlayarak faaliyetlerin yürütülmesine yardımcı oluyor, bazen da “Alaşara'nın” desteği ile onları organize ederek düzenliyor. “Alaşara” derneği Çerkessk şehri ofisinin yöneticisi Murat Mukov'un değerlendirmesine göre faaliyetleri yerine getirirken, partnerlerden elde edilen maddi yardım ve karşılıksız yapılan çalışmalar toplandırılacak olursa, 9 milyonu geçen rakam ortaya çıkacaktır! Bunlar “Abaza” Milli Halk Fonu üzerinden gerçekleştirilen projeleri katmadan ortaya çıkan sonuçlardır.

“Alaşara”, kuruluşundan itibaren “başkasının yerine değil, birlikte” prensibi üzerine çalışan kuruluş olarak kendini tanıtmıştır. “Alaşara” devlet yapılarının yerini almıyor, onlarla birlikte çalışıyor. O mutluluğu hazır olarak getirmeyip, köylerdeki hayatın iyileştirilmesi için köy nüfusu ile ortaklaşa sorunları çözüyor. Ve adım adım köy sakinlerinin birlerinin sırtından geçinme fikirleri kendi gücü ile birşeyleri yapma şeklinde değişiyor.

- Göreceli olarak fazla uzun bir zaman geçmeden insanların zihinlerinde hissedilebilen değişimleri elde etmek mümkün olmuştur – “Alaşara'nın” altı yıllık çalışmalarının en önemli sonucu işte budur. Fakat değişimlerin daha fazla hissedilir olabilmesi için daha çok fazla çalışma gerekmektedir.” – diyor bu konuda kuruluşun başkanı Mussa Ekzekov.

Zaman ile Denenmiştir

“Alaşara” Derneği'nin programına kuruluşun varolma zamanından başlayarak faydalı olarak görülen faaliyetler her yıl katılmaya devam etmektedir. Bunlar ilk olarak tabii ki Abaza Halkının Kültür Günü ve Abaza Halkı Oyunları ile ilgilidir. Gözlemcilerin değerlendirmesine

göre 2019 yılında Abazaların en kalabalık kültür ve spor günlerine 3000 civarında insan katıldı. Ve nicesel değişimlerin niteliğe geçme dialektik kanuna uygun olarak söz konusu faaliyetlerin organizasyonu ve elde edilen sonuçları de iyileşmektedir. İşte ispatı – geçen seneki halk geneli spor oyunlarında önceki tüm rekorlar geçilmiş oldu.

“Alaşara” Uluslararası Birliği kitap yayınlama faaliyetlerini Abaza yazarlarının bibliyografik nadirler sınıfındaki kitapları yeniden basmalama ve daha öncekileri yayınlama şeklinde devam etmektedir. “Ayha hatsa” spor yarışmaları, küçük marafon, çocuklardan spor emektarlarına kadar değişik kategoridekiler için futbol turnuvaları yavaş yavaş popüler hale gelmektedir. “Alaşara” Derneği

Abaza dili derslerine geçen sene 142 kişi devam etmiş, 98'i başlangıçtan baz seviyesine kadar devam ederek sınavları başarı ile geçmiştir. “Klıçev Okumaları” ve “Tabulov Okumaları” geleneksel ilmi-pratik konferansları Abhazyadan büyük heyetlerin de katılımı ile geçmiş ve Abaza dili ve edebiyatı yarışmalarına ise 200'den fazla öğrenci katılmıştı. Çizgi filmlerin Abazacaya çevrilmesi ile ilgili çalışmalar devam ediyor. Abazaca ilk sanatsal filmin çekimi ile ilgili çalışma sona ermektedir. “Soy Ağacını Dik” ekoloji faaliyeti 2019 yılında 4 tane daha köyde geçti – Staro-Kuvinsk, Novo-Kuvinsk, İnjiç-Çukun ve Elburgan ve burada 200 civarında iğne yapraklı ağaçlar dikilmiş oldu. Aynı şekilde sağlıklı hayat tarzı, anne ve çocuğunun sağlığını koruma, Abaza soylarının tarihlerini inceleme, gençlik hareketini geliştirme, ekolojiyi korumaya yönelik temizlik, sivil inisiyatifleri destekleme ve köy aktifleri ile çalışma, hukuksal desteği sağlama ile ilgili propaganda konusunda büyük çalışmalar yürütülmektedir. “Alaşara” Derneği'nin desteği ile Staro-Kuvinsk'te kareografi ve işlemeleli halk sanatları dersleri düzenlenmeye devam etmektedir.

Ana Dili Her Zaman için Önceliklidir

(2 s.)

Abhazyaya Seçimini Yaptı

Abhazyaya Cumhuriyeti Merkezi Seçim Komisyonu, 22 martta yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimi sonuçlarını ilan etti: “Abhazyaya Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı olarak Aslan Bjanıya'nın 53 741 oy ile, ki seçime katılan seçmen oylarının %56,5 tekabül ediyor, seçildiğini ilan ediyoruz. Cumhurbaşkanlığı yardımcısı olarak Badru Gunba'nın seçildiğini ilan ediyoruz.”

“Abhazyaya Halkı seçimini yaptı – diye konuda Instagram hesabından Abhaz-Abaza Kongresi Yüksek Meclisi Başkanı Mussa Ekzekov yazdı. Aslan Georgiyeviç'in zaferini kutlar ve onu bekleyen zor içinde en içten başarılar dilerim.”

DAAK Başkanı dün iki Cumhurbaşkanlığı esas adayını birlikte izlemekten, birlikte çalışmaya hazırlıkları hakkında konuşmalarını duymaktan memnuniyet duyduğunu belirtti.

“Şu an en önemli meselemiz – Cumhuriyetin sorun ve meseleleri karşısında halkın ve tüm siyasi güçlerin birliğidir” diye, düşünüyor Mussa Habaleviç.

“Abhazyaya'nın insanların hayatlarının iyileştirilmesine yönelik yeni sosyal ve ekonomik siyasete ihtiyacı vardır. Eminim, durumun düzeltilmesi ancak aktif sivil toplumun geliştirilmesi ile mümkün olacaktır. İşte Dünya Abhaz-Abaza Kongresi olarak meselelerin çözümünü esasen burada görüyoruz.” diye, ekledi o. Paylaşımının sonunda Mussa Ekzekov Abhazyaya'nın tüm imtihanların üzerinden gelerek aydınlık ve başarının yoluna duracağından emin olduğunu belirtti.

Alaşara, Rusya Kar Amacı Gütmeyen Toplumsal Kuruluşları Birliği'ne Katıldı

Moskova'da Rusya Genel Kar Amacı Gütmeyen Toplumsal Kuruluşları'n toplantısı gerçekleştirildi. O, RF Meclisi, Devlet Duması ve Federasyon Meclisinin katılımı ile düzenlendi.

Toplantının çalışmasına Alaşara Derneği başkan yardımcısı Ramazan Mhtse ve Çerkessk Özelleştirilmiş Bölümü başkanı Murat Mukov katıldı.

Forumun üçüncü gününde “Federal Halk Meclisi: Bölgenin Gelişimi Konularının Çözümüne Sivil Katılımda Yeni Olanaklar ve Etkin Enstrümanlar” konusu tartışıldı. Söz konusu alanda RF Devlet Duması FS Komitesi denetim ve kaide konusunda başkan yardımcısı N.V. Kostenko, Rusya İlimler Akademisi Felsefe Enstitüsü baş ilmi çalışmanı V.E. Lepski, İktisat Yüksek Okulu Profesörü Y.S. Şomina ve diğerleri konuşma yaptı. Konuda uzman sıfatında Alaşara Derneği başkan yardımcısı Ramazan Mhtse

sunumu yaptı ve kuruluş ile Apsadgıl Birliği'nin çalışmasını anlattı. Delegelerin birçoğunu toplumsal kuruluşlarımızın bu denli çok yönlü çalışmaları ve hayırsever işadamları Mussa Ekzekov'un çalışmasının boyutları iyi yonde şaşırttı.

- Sunumun sonunda tanıştığımız Rusya Federasyonu Devlet Duması Federal Yapı ve Yerel Yönetim Konuları ile ilgili Aparat Başkanı, “Federal Halk Meclisi” toplumsal kuruluşunun başkanı, Hukuk İlimleri doktoru Babiçev İgor Viktoroviç'ten olumlu yönde değerlendirmeyi duymak özellikle hoşuma gitmişti. Ayrıca, ülke geleinde 6 000 fazla toplumsal kuruluşun dahil olduğu Ulusal Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlar Birliği Başkanı Aleksandr

Aygıstov ile tanışmanın da çok memnuniyet verici olduğunu belirtmek istiyorum. – dedi Ramazan Mhtse.

Ramazan Mhtse'nin belirttiğine göre toplantı, ülkemizin önder temsilcileri ile tanışma, kar amacı gütmeyen sektörü çalışmaları

hakkında birçok yeni olanakları öğrenmeye imkan sundu.

- En önemlisi ise ancak diğer toplumsal kuruluşlarla birleşme sureti ile her bir köy, şehir, bölge ve ülke genelinde hayatı iyileştirmek mümkün olduğunu bir daha anladık – diye, tamamladı Ramazan Mhtse.

“Alaşara” Derneği’nin 2019 yılı Çalışmalarının Sonuçlar

(I s.)

2019 yılı “Alaşara” Derneği’nin çalışmasına birçok yeni şeyi kattı. Faaliyet dallarının yöneticileri planları hazırlarken faaliyetlerin düzenlenmesinin çeşitli ilginç şekillerini, belirlenen sonuçlara ulaşmak için modern teknolojileri de kullanarak çeşitli metodlarını buluyor. Abaza Dili Bölümü (Murat Candarov) geçen sene Abaza ve Abhaz dilleri öğrenenler için yardımcı olarak mobil uygulamaların uygulamalar üzerinde çalışmayı geçen sene tamamladı. Abhaz-Rusça sözlüğü, Abaza harf öğrenme kılavuzu ve sayı öğrenme. Android için ek olarak Abaza dili ve kültürü testi üretilmiştir.

- Söz konusu uygulamalar bilimsel teknolojiler konusunda Abaza dili uzmanları tarafından daha önce hazırlanmış ve Android ve IOS platformlarına uyarlanması için bize karşılıksız olarak vermiştir. Genel olarak ise benzeri programlar büyük paralarla elde ediliyor, - diyor Murat Candarov.

Okul öncesi ve ilk okul öğrencileri için “Alaşara” kreşi (Psij köyü) yöneticisi Zurida Aşibokova tarafından didaktik oyunlar Abazacaya uyarlanmıştır. Onlar Abaza dilinin öğrenildiği 11 kreş ve 31 okula dağıtılacaktır.

“Alenuşka” (Elburgan köyü) diğer çocuk kreşinin yöneticisi Oksana Acıyeva’nın üretimini tamamladığı Abaza dili öğretimi metod kılavuzları okul öncesi kurumlarda dağıtılacaktır. Genç ilim insanı Zaira Cemakulova ise Şehir Okullarında Abaza Dili’nin sıfırdan öğretilmesi Öğretim-metod kompleksini hazırlamıştır. Ressam Amir Bicev’in resimlerinin çizdiği söz konusu kompleks şu an yayına hazırlanmaktadır.

“Alaşara’nın” dil öğretimi ile ilgili yardımcı sadece KÇÇ köyleri ile sınırlı kalmamaktadır. Kuruluşun desteği ile Abaza dili dersleri Adıge-Habl ilk okulu ve Erken-Şahar genel eğitim okullarında da düzenlenmektedir. Stavropol ve Moskova Abaza dili öğretimi derslerine de öğretim-metop ve görsel materyellerini “Alaşara” sağlamaktadır. 2019 yılı yazında Türkiye Abaza Diasporası isteği üzerine Akpınar köyüne Abaza dili derslerin düzenlenmesi için Zaur Liyev gönderilmiş ve iki buçuk ay içerisinde 100’den fazla kişi dil öğretimini geçmiştir.

Sağlıklı Ulusa İhtiyacımız Vardır

Nüfusun tıbbi bakım kalitesini yükseltme, spor ile uğraşma ve sağlıklı hayat tarzı için ortamı sağlama - “Alaşara” Derneği’nin çalışmasında bir tane daha öncelikli daldır.

Bununla ilgili “Amşra” Abhaz Toplumsal Fonu ve başkanı Beslan Radyonoviç Agrba’nın maddi desteği ile “Alaşara’nın” düzenlediği “Onkoloji Hastalıkların Erken Teşhisi Haftası’nın” rakipsiz olduğu söylenebilir. Faaliyete KÇÇ Sağlık Bakanlığı ve Cumhuriyet Onkoloji Merkezi de destek verdi. Hafta içerisinde uluslararası seviyede Avrasya Hekim Fonuna dahil olan 15 doktor cumhuriyetin sakinlerini sağlık denetiminden geçirdiler ve

yerel tıp personeli eğittiler. 600 civarında kişinin bakımı yapılmış olup, bunlardan 400’e yakını Abaza köylerinden, 200’ü ise diğer yerleşim yerlerindedir. Yapılan faaliyet sonucunda onkoloji patolojisi olan 18 kişi, 43 kişi de iyi huylu tümörler belirlendi, 15 hasta yüksek sınıf onkoloji cerrahları tarafından ameliyat yapıldı ve aralarında Tıp ilimleri doktorları, Onkoloji ve Işın terapisi profesörleri, Blohin V.M. adlı İlmî Onkoloji baş ilmi çalışanı Neçuşkina vardı. Tüm ameliyatlar başarılı olarak yapıldı. Faaliyet onkoloji merkezinin 15 hekimi, bölge hastalarının 15 hekimi, 18 sağlık

çalışanı, Stavropol Devlet Akademisi Tıp Enstitüsü öğrencilerini kapsadı.

“Alaşara” Derneği “Tıp” Bölümü (Madina Ekzekova) Kara-Pago köyünde onkoloji hastalarının laboratuvar-teşhis denetimini yaptı. Bir ay içerisinde 200 köylü denetimden geçti ve aralarından 5’inde Hepatit B hastalığı belirlendi. 90 adam prostatik spesifik antijen denetiminden geçti, aralarından 7’sinin normdan sapmaları bulunmaktadır. 3 kişide temsili bezi kanseri teşhisi doğrulanmış. Tümüne onkoloji merkezinde gerekli yardım yapıldı ve de hastalık başlangıç aşamada belirlendiğinden başarılı tedavinin oranı çok yüksektir.

Yakın gelecekteki ve genç annelerin sağlığına büyük önem veriliyor olup, onlar için seminerler düzenleniyor ve özel spesifik ekzersizlerin olduğu fizik kültürü dersleri veriliyor - uygun spor envanteri “Alaşara” Derneği’nin hibesi ile elde edilmişti.

Fakat sağlığın korunmasının en iyi yöntemi - teşhis ve sağlıklı hayat tarzıdır. “Alaşara” kuruluşunun çabaları sayesinde Abaza köylerinde yeni, herkese açık spor nesnelere ortaya çıktı ve sakinlerin fizik kültürü ve spor ile uğraşma imkanları çoğalmış oldu. Ve şimdi köylülerin kendileri çeşitli spor yarışmaları düzenliyor, ödülleri ise “Alaşara” tarafından sağlanıyor. Geçen sene bu tür yarışmalardan 6 tane düzenlenmişti.

“Alaşara” Derneği sporun gelişmesi ile ilgili bölümü (Rasul Çukov) için yılın yeniliği ise “Abaza Halkı Rekor Sahipleri” faaliyeti oldu ve onda çeşitli ekzersiz türlerinde 13 rekor kayda geçirildi.

Bölümün etkin çalışmasının en güzel kabulü ise Rasul Çukov’un çalışmalarının “Köy Yeri Fizik

Kültürü-Spor Faaliyetlerinin En İyi Düzenleyicisi” Rusya Millî Spor ödülü ile ödüllendirilmesi oldu.

“Sadece Karaçay-Çerkesya’ya değil tüm dünyaya köylerde sporun nasıl etkin ve başarılı olarak geliştirilebileceğini gösterdik” - diye, Mussa Ekzekov söz konusu ödül hakkında açıklamada bulundu.

Gelecek Onlarıdır

Abazaların yarını nasıl olacak? Bugün nasıl bir gençleri yetiştireceğimize bağlıdır. Gençlerin himayesi - “Alaşara’nın” stratejisinin en önemli konularından (köşe

olarak “Nesillerin Bağı” projesini, ki çerçevesinde 13 ile 83 yıllarında 370 kişi katılmış oldu ve Krasny Vostok’ta düzenlenen örnek Abaza düşününü belirtelim, ki modern düşünceleri en önemli ritüellerin de korunması nasıl düzenlenebileceğine model olabilir.

Kendimiz Çok Şeyin Üzerinden Gelebiliyoruz

2019 yılı Abaza toplumunun şimdiye kadar görülmeiyen aktifliği ile hatırlarda kaldı. Sakinlerin kendilerinin düzenlediği spor faaliyetleri hariç, Abaza Halkı Milli

noktalarından) biridir. Toplumsal kuruluşun tüm bölümleri çocukların terbiyesi, gençlerin gelişimi ile ilgili meselelerin çözümü konusuna şöyle ya da böyle değinmektedir. Konu ile özel olarak “Aile ve Çocuklar” (Natella Cemakulova) ve “Gençliğin Gelişimi” (Bella Mambetova) bölümleri ilgilenmekte, söz konusu çalışmaya kadın meclisleri (Zaliha Malhozova) aktif olarak katılmaktadır. Çocuk ve gençlerle ilgili çalışmaların çeşitli yönleri kapsamaktadır: çok çocuklu ailelere yardım, Abaza normlarını açıklama, gelenekleri koruma, halkın tarihini inceleme, kabiliyetli gençleri destekleme, eğitim treningleri düzenleme, aktif çalışanların bölgesel ve federal devlet programlara katılımını destekleme, gençleri birleştirme, gönüllü hareketleri geliştirme.

- Çocuklarımız ve gençlerimizin dillerini, geleneklerini bilmeleri, fiziksel ve zihinsel gelişimi - başarının esasıdır - diye, iddia ediyor Mussa Ekzekov.

“Alaşara” Uluslararası Birliği’nin desteği ile 2019 yılında 46 genç ve kız 15 adet bölgesel ve federal seviyede faaliyete katıldı, taraflarından hazırlanan 4 sosyal proje hibeleri kazandı. Okullardan mezun sekiz öğrenci Moskova, Rostov ve KÇÇ yüksek eğitim kurumlarına kabul edildi. 6 eğitim bloku düzenlenmiş, 110 kişi eğitimi gördü. 3 tarihi gezi düzenlendi. Aktif gönüllü grubu 50 kişiye kadar çoğaldı ve onlar çeşitli faaliyetleri organize etme ve yerine getirilmesine katıldı. 2019 yılında KÇÇ üniversite ve yüksek okullarına ilk sınıf öğrencilerinin “Öğrenciliğe Kabul” faaliyeti ilk defa düzenlenmiş olup, 100’e yakın öğrenciyi birleştiren büyük gençlik şölenine dönüşmüş oldu.

“Aile ve Çocuklar” Bölümü ve kadınlar meclislerinin yeni projeleri

olmalı. Her isteyen yaptığımız faaliyetler hakkında bilgi alma imkanına sahip olmalıdır. Biz herkese açık olmalıyız. Kuruluşun başkanı Mussa Ekzekov’un istemleri bu şekildedir.

Tüm eşlik eden dokümantasyonun doğru bir şekilde biçimlendirilmiş olmasını hukuk bölümü takip ediyor. Fakat avukatlar Mahmud Kurtayev ve Larisa Pospelova’nın görevleri arasında karşılıksız hukuki yardımda bulunma da vardır. 2019 yılında 110 kişiye hukuki desteği sundular. Onlar 75 dava ve şikayet dilekçesini hazırlamaya yardım etmiş, 40’ı kabul görmüş, 25’i reddedilmiş, 10 tanesine daha cevap alınmamıştır. Abaza köy birimlerine yönetimlerine de yardım edilmektedir.

Derneği’nin ulaşılabirliği tüm çalışmalarının alashara.org internet sitesi, tüm sosyal ağlar ve de “Alaşara” Gazetesi ile “Abaza Yurdu” digestinde yansıtılmaktadır. Bilgisel-analitik verileri sağlama bölümü (Georgiy Çekalov, Asiyat İyonova) tüm varolan sanal alanlara bilgiyi olabildiğince hızlı ulaştırmaya çalışıyor.

Siteye toplam 200 bilgisel materyel yüklenmiştir. “Uluslararası Dergi” bölümünde 29 makale yayınlamıştır. “Kütüphane” bölümü 2019 yılında 19 adet kitap ve gazete-dergi ürünü ile ikmal edilmiştir, “Sinema” bölümüne 9 adet video eklenmiştir. Siteyi 86 ülkeden 11 binden fazla kişi ziyaret ediyor. 2019 yılında 19432 ziyaret, 52479 izleme kaydedilmiştir. 2019 yılından itibaren “Apsadgi” Abaza Toplumsal Kuruluşları Birliği için oluşturulan bölüm çalışmaya başlamıştır.

Sosyal ağlarda 400’den fazla yayın ürünü yüklenmiştir. YouTube kanalında 67 video yayınlanmış, 9 adet canlı yayın düzenlenmiştir. “Alaşara” Derneği YouTube kanalı üyeleri bir yıl içerisinde iki katına yükselmiştir. Şu an en fazla popüler olan Instagram ağında kuruluşun 14400 üyesi bulunmakta, diğer sosyal ağlarda da iki ile beş bin arasındadır.

Ayrıca, “Alaşara” Derneği’nin birçok faaliyeti yerel ve bölgesel medya tarafından yayınlanmaktadır.

Belirlenen Rota

“Alaşara’nın” çalışmasının sonuçları ve insanların onlara karşı tutumu kuruluşun kurucusu ve başkanı Mussa Ekzekov tarafından öncelikle belirlenen rotanın doğru olduğunu iddia etmeye izin veriyor. Ve başlanmıştır olan 2020 yılında da bu yönde harekete devam edilecektir.

- Evet, fikirlerimizi daha özümsemeyen birçok kişi bulunuyor olup, tarafımıza eleştirileri de duyuyoruz. Herhalde, belli bazı noktaları düzeltmek gerekiyor. Fakat genel olarak doğru yönde gidiyoruz ve söz konusu yoldan geri dönme hakkına sahip değiliz. Çalışmamızı daha genişleterek daha fazla insanı çekme suretiyle daha da ileriye gitmeye devam etmeliyiz. Ve biz mutlaka hedeflerimize ulaşacağız! - diye, emin olarak söylüyor Mussa Ekzekov.

Hukukilik ve Şeffaflık

“Alaşara” Uluslararası Birliği yaptığı faaliyetlerin hukuki ve bilginin eşliğinde olmasına çok önem veriyor.

- Her şey hukuki ve her şey şeffaf

Halk Meclisi Mussa Ekzekov'un İnisiyatifine Destek Verdi

21 şubatta Karaçay-Çerkes Cumhuriyeti Halk Meclisi "Karaçay-Çerkes Cumhuriyeti "Örnek Aile" Farklılık Nişanı" kanun taslağını destekledi. Yeni işareti tedavüle koyma inisiyatifini meclis sözcüsünün yardımcısı Mussa Ekzekov teklif etti.

Kanun projesine göre "Örnek Aile" nişanı ile Karaçay-Çerkesya Cumhuriyeti'nde yaşayan ve 50 yıldan daha az olmayacak kadar evlilikleri devam eden Rusya Federasyonu vatandaşları ödüllendirilebilecektir.

Her iki eş aynı zamanda ödüllendiriliyor. Yeni farklılık nişanı vatandaşları güçlü aile oluşturmaya heveslendirmeye yardımcı olacaktır. Ödüllendirilme teklifi KÇC Meclisi ve KÇC Yönetimine teklifi şeklinde sunuluyor.

Mussa Ekzekov söz konusu inisiyatifini desteklemelerinden dolayı

çalışma arkadaşları ve Cumhuriyetin Başkanı Raşid Temrezov'a teşekkür etti. Sözcü yardımcısının dediğine göre kanun projesi KÇC'de günümüzde aile değerlerini güçlendirme yönünden yapılan çalışmalar çerçevesinde çözüme kavuşturulmaya çalışılan meselelerle tamamen uyuşmaktadır.

- Rusya Cumhurbaşkanı Vladimir Putin Federal Meclis'e Hitabı'nda Rusya'da aileleri destekleme ile ilgili geniş çaplı amaçlar koymuştur. Cumhurbaşkanı, yeni neslin çok çocuklu ailelerin gerçek değerini özümsemesi gerektiğini, ailenin sevgi, saadet, annelik ve babalık sevinci, aile birkaç neslin güçlü bağı olup, burada büyüklere saygı, küçükler ile ilgilenme her zaman birleştiriyor, eminlik, korunma, güvenilirlik duygularını veriyor

olduğunu belirtti.

Mussa Ekzekov'a göre böyle bir sonucu elde etmek için taklit edilecek kişiler, yani örnek aileler gerekiyor. Yeni fahri nişan cumhuriyetimizde aile enstitüsünde saygının daha da güçlenmesine vesile olacaktır.

"Biz böylesi güçlü ailelerin özel saygıyı hak ettiğini ve hayatta onları örnek almak gerektiğini göstereceğiz" diye açıkladı KÇC Meclis sözcüsünün yardımcısı.

Koydan'ın Başkanı Olarak Elza Dahçukova Seçildi

Elza Dahçukova Koydan köy yerleşim biriminin bir kez daha başkanı oldu. Yerel meclisin vekilleri oybirliği ile onu seçtiler.

Söz konusu atama yerli

şakinlerin ona karşı büyük güvenine şahitlik ediyor ve köy başkanlığı süresince çalışmasının etkin olduğunu kabulüdür.

Elza Başirovna'yı kutlar ve sorumluluk gerektiren

görevinde başarılı çalışmalarını dileriz!

Alaşara "2020 Yılın İnsanı" Ödülünü Koyuyor

Abaza halkının sosyal yönden aktif temsilcilerini ve de Abaza halkı ortamında topluma yardımcı olma çalışmalarını destekleme amaçlı "Alaşara" kuruluşu tarafından bir ilk olarak yıllık "2020 Yılın İnsanı" Milli ödülü koyuluyor. Abaza halkının gelişimine en fazla katkı sağlayan ve iş ile insancıl özelliklerinin toplumda karşılık gördüğü kişiler ona aday gösterilebilecektir. Bu yıl ödül sahipleri 8 türde belirlenecektir: "Yılın Aktif Adamı", "Yılın Aktif Kadını", "Abaza Dilinde Yılın Uzmanı", "Yılın Gönüllü Çalışanı", "Yılın Gazetecisi", "Yılın Sporcusu", "Yılın Örnek Ailesi", "Yılın İnsanı". Herbir türün kazananı "Alaşara"

Derneği Başkanı Mussa Habaleviç Ekzekov tarafından yıl sonu hesap verme etkinliğinde 50000 ruble para ve de farklılık nişanları ile ödüllendirileceklerdir.

Ödül aday listelerini Alaşara Derneği internet sitesinde (alashara.org) incelemek mümkündür. Söz konusu listenin tamamlanmamış olduğunu belirtmek gerekiyor. Sene içerisinde ona eklemeler yapılmaya devam edilecektir. Ayrıca, herbir istek sahibi dilekçe formunu doldurarak ödül adayı olmaya layık olduğunu düşündüğü kişiyi siteye gönderebilecektir. Dilekçe forumu yarışma kurallarına eklenmiş olup,

sitemizde mevcuttur. Aynı yerde yarışma kuralları, düzenleme sırası ve aday seçim kriterleri hakkında ayrıntılı bilgiyi elde etmek mümkündür.

Aday listesinin biçimlendirilmesinin tamamlanmasından sonra eylül ayında tüm İnternet kullanıcıların katılabileceği adaylar için online oylama yapılacaktır. "2020 Yılı İnsanı" ödülün finaline herbir türden en fazla oy sahibi üçer aday seçilecektir. Kazananların isimleri uzman meclisi tarafından belirlenecek ve yılın sonunda sonuçlandırma etkinliğinde açıklanacaktır.

Stavropol Abazaları Hibe Yarışmasına Katılıyor

Alaşara Derneği Çerkessk ofisi çalışanları ile "ABAZA" Stavropol Bölgesi Abazaları Milli-Kültür Muhtarlığı Başkanı Armida Hizirovna Çagova ve Stavropol aktif gençleri arasında çok faydalı buluşma bölgenin merkezinde gerçekleştirildi.

Çerçevesinde her iki kuruluş için önemli meselelerin konuşulduğu toplantı Stavropol şehir Dostluk Evi'nde gayri resmi ve dostluk ortamında geçti.

Alaşara Derneği'nin Çerkessk'teki başkan yardımcısı Murat Gedugov katılımcılara uluslararası kululuş tarafından aralıksız olarak üç sene boyunca sivil inisiyatiflerin desteklenmesi alanındaki hibelerden bahsetti.

O, Abazaların aktif hayat görüşü

ile farklandıklarını belirtti. Stavropol Abaza Milli-Kültür Muhtarlığı aktif katılımcılarının Rusya geneli forumlara katılmaları sayesinde sosyal yönden önemli projeler için birçok defa kaynakları kazanmışlardır. Ve Alaşara Derneği hibe yarışması potensiyellerin ortaya çıkarılması ve en cesur fikirlerin hayata geçirilmesi için mükemmel alandır.

Stavropolülüler yarışmaya ilgi gösterdi ve hemen orada hibeler için sunmak istedikleri bir kısım projeleri tartışmaya açtılar. Özel olarak da Armida Çagova önder Abaza gençlerin tanışması ve kaynaşması için Çerkessk'te gençlik ağının oluşturulmasını istedi.

Armida Hizirovna'nın yapmak

istedi diğer faaliyet ise Pyatigorsk'ta Abazaların buluşmasıdır. Söylediğine göre söz konusu buluşma Pyatigorsk Abazalarının birbiri ile tanışması, aralarından aktif gençlerin belirlenmesi ve onlara sistematik çalışmaların yapılmasına yardımcı olacaktır.

Tüm projeler yakın zamanda dilekçe şeklinde şekillendirilerek "Alaşara" kuruluşuna incelemek üzere sunulacaktır.

Stavropol gençliği ile buluşmayı düzenlemesi ve Alaşara Derneği inisiyatiflerini desteklemesinden dolayı "Abaza" Stavropol Bölgesi Milli-Kültür Muhtarlığı başkanı Armida Hizirovna Çagova'ya çok teşekkür ediyoruz!

Alaşara'nın Hibeleri Köylülere Yardımcı Oluyor

Abaza köylerin kadın meclisleri köylülere hayatlarında sorunlardan büyük ölçüde haberdar olup, imkanları nispetinde çözülmesine yardımcı olmaya çalışmaktadır. İki senedir kadın meclislerin temsilcileri köy sakinlerin özel kategorisinin yaşam şartlarını iyileştirmeye yönelik hibeleri kazanmaktadır. Örneğin, Malhozova Zaliha Azaliyevna'nın geçen sene sivil inisiyatifler alanında hibeler için verdiği geçen seneki dilekçesi Alaşara Derneği tarafından 63 930 ruble miktarında para desteğine layık görüldü. Onun projesi Psij köyünden kendi başına üzerinden gelemediği çatıyı değiştirme ile ilgili idi. Eski çatı sıkça akıyor olup, ev sakinlerine bir sürü sıkıntıyı veriyordu.

"2018 yılında de öz köyümde ihtiyaç sahibi ailenin evinin çatısını değiştirme hibesini kazanmıştım.

* * *

Alaşara Uluslararası Birliği'n hibe yarışmalarına en fazla inisiyatif sunan katılımcıları geleneksel olarak Kazma'nın sakinleri olmaya devam ediyor. 2019 yılında Gruşkinskiy köy yerleşim biriminin dört köyünün aktif kişileri zor hayat şartlarında bulunan aileler için yardıma yönelik aynı anda iki hibeyi kazandılar.

Örneğin, Kazma Kadınlar Meclisi başkanı Urçukova Asiyat Patişevna Malo-Abazinsk'ten çok çocuklu aileye yardım etme kararını aldı. Onların evleri için sadece yıpranmış çatıyı değiştirmek ile kalmayıp, aynı zamanda ana kirişlerin de güçlendirmesine ihtiyaç vardı, çünkü yıllar sonra sağlamlılığını kaybederek ev sakinlerinin güvenliği için tehdit oluştuyordu. Asiyat Patişevna'nın söz konusu işlerin yapılması için verdiği dilekçe müfettiş meclisin yüksek puanını almış ve Alaşara Derneği tarafından 139 960 ruble maddi desteğini almıştı.

Kazma Toplumsal Meclisin üyesi Agaçev Ramazan Mussoviç'in inisiyatif de dikkatlerden kaçmadı. Projesi Malo-Abazinsk köyünden ev

Daha sonra benzeri sorunları olan diğer Psij sakinleri de bana müracaat etmeye başladı. Mussa Habaleviç Ekzekov'un nakit yardımı sayesinde bir tane ailenin yaşam durumunu iyileştirebildik." diye anlatıyor Zaliha Azaliyevna.

Günümüz itibarı ile yerel sakinlerin karşılıksız olarak yaptığı çatı değiştirme ile ilgili çalışmalar tam hacimde tamamlanmış bulunmaktadır. Yardım edilenler memnun kalarak sorunların çözümüne katkılardan dolayı teşekkür ettiler.

"Alaşara Derneği tarafından gerçekleştirilen hibe yarışmaları hayırlı işler yapmaya büyük imkanlar sağlıyor. İnisiyatiflerimize her türlü yardım ve desteğinden dolayı Mussa Habaleviç Ekzekov'a teşekkür ediyorum" şeklinde sözünü tamamladı Zaliha Malhozova.

reisini kaybeden çok çocuklu aile için hayvan ve tarla mahsulleri için yardımcı yapıların (tavuk kümesi, sığır barınağı, hububat ve diğer tarım mahsullerinin saklanması için anbar) inşaatını ifaade ediyordu. Beş çocuğun annesi çocuklarından küçüklerine baktığı için çalışmaya çıkamıyordu ve kendi hayvan ve tarım ürünleri için yapıların inşaat yapıları ailenin durumunu hissedilir derecede iyileştirebilecekti. Müfettiş meclisi üyeleri ihtiyaç sahibi ailenin durumunun zorluğunu anlayarak dilekçeyi kabul etmeyi ve 80 000 ruble yardımda bulunma kararını verdiler.

Günümüz itibarı ile her iki proje tam hacimde hayata geçirilmiştir. Belirtmelidir ki, nesnelere inşaatı ile ilgili tüm işler yerel sakinler tarafından karşılıksız olarak yerine getirildi. Alaşara kuruluşu adına köylülerinin sorunlarına kayıtsız kalmayıp, her zaman için ihtiyaç sahibi kişilere yardım elini uzatmaya hazır olan tüm aktif köy sakinlerine teşekkür ediyoruz!

"Alaşara" Fonuna paralar nasıl yatırılır

"Sberbank Online" aracılığıyla bilgisayardan

1. "Sberbank Online" özel odanıza girin;
2. "Para yatırımları ve Ödemeler" bölümünü seçin;
3. Arama satırına "Alaşara" yazın;
4. Liste içerisinden gerekli köyün adını seçin, örneğin, "Alaşara (Kazma)";
5. Ad, Soyad, Baba adınızı yazın ve "Devam" tuşuna basın;
6. Ödemek istediğiniz para miktarını yazarak "Devam" tuşuna basın;
7. Özel bilgilerinizi kontrol ederek ödemeyi teyit edin.

Akıllı telefonda "Sberbank Online" üzerinden:

1. "Sberbank Online" özel odanıza girin;
2. "Para yatırımları ve Ödemeler" bölümünü seçin;
3. "Diğer" bölümünü seçin;
4. Arama satırına "Alaşara" yazın;
5. Liste içerisinden gerekli köyün adını seçin, örneğin, "Alaşara (Kazma)";
6. Ad, Soyad, Baba adınızı yazın ve "Devam" tuşuna basın;
7. Ödemek istediğiniz para miktarını yazarak "Devam" tuşuna basın;
8. Özel bilgilerinizi kontrol ederek ödemeyi teyit edin.

Sberbank'ın bankamatik kartı ile:

1. Bankomatike kartınızı yerleştirin ve pin-kodunuzu yazın;
2. "Para yatırımları ve Ödemeler" bölümünü seçin;
3. Sağ köşede "Hizmet ve Kuruluşların Aranması" bölümünü seçin;
4. Arama satırına "Alaşara" yazın;
5. Liste içerisinden gerekli köyün adını seçin, örneğin, "Alaşara (Kazma)";
6. Ad, Soyad, Baba adınızı yazın ve "Devam" tuşuna basın;
7. Ödemek istediğiniz para miktarını yazarak "Devam" tuşuna basın;
8. Özel bilgilerinizi kontrol ederek ödemeyi teyit edin.

27 ocak Leningrad'ın faşist ablukasından tamamen kurtarıldığı gün, Sankt-Petersburg Abhaz-Abaza diasporasının temsilcileri Karaçay-Çerkes Cumhuriyeti Halk Meclisi Başkan Yardımcısı Mussa Ekzekov ile birlikte Piskarev Hatıra Mezarlığı'na çelenk bıraktılar.

Cumhuriyet Meclisi ve Dünya Abhaz-Abaza Kongresi adına bir de hatıra levhalarına Leningrad'ı koruyan Karaçay-Çerkesya ve Abhazy kökenlilerin anısına çelenkler bırakıldı.

“Şehir sakinlerinin yaptıkları benzeri olmayan kahramanlıktır. O günlerde sağ kalmak bir mucizeydi. Fakat Leningrad sadece hayatta kalmaya çalışmıyordu.

Mussa Ekzekov Leningrad Ablukası Kurbanlarını Andı

Açlık ve soğukluk, elektriksiz, ısımasız, toplu taşıma olmadan, durmaksızın silah ateşleri ve uçak bombardımanının altında tüm şehir düşman ile savaşmaktaydı. O zor günlerde Leningrad bir tek büyük aile idi. Herşeye rağmen birlikte bulunuyorlardı.” diye söyledi Mussa Ekzekov.

Bütün ülke de Leningradlıların ailesi idi. Ekzekov, Karaçay-

Çerkesya Besleney köyünün sakinlerinin Alman işgali sırasında 32 Leningradlı çocuğu sahiplendiklerini hatırlattı. Çocukları evlat edinerek yeni ailelerin soyadları ile kaydetmiş ve yarım yıla yakın düşmandan saklamışlardı.

“Leningrad'ı savunmaya Sovyetler Birliği'nin istisnasız tüm çeşitli halkların temsilcileri

katılmıştı. Aralarında 600'den fazla Abhazy doğumlular da bulunmuş. Karaçay-Çerkesya'nın yüzlerce askeri Leningrad'ın gökyüzünü korumuş, ablukanın delinmesi ve kaldırılması operasyonlarına katılmışlar. Söz konusu yüce şehri koruyan, bize hayatı hediye eden herkesin anıları ve şanları sonsuzluğa der devam etsin.” diye yazdı Mussa Ekzekov Instagram'daki sayfasında.

Hmara Dagujiyev'in Savaş Yolculuğu

Kubina doğumlu Hmara Dagujiyev, Büyük Vatan Savaşı'na katılımı ile ilgili devlet tarafından yeteri seviyede değeri belirlenmeyen savaşçılardan birisidir.

Dagujiyev Hmara Aslangeriyevič Kızıl Asker'e 1941 yılında Çerkes Muhtarlık Bölgesi'nin Habez RBK'sından çağrılmış ve savaşın ilk günlerinden cephelerde savaşmıştır. Büyük Vatan Savaşı döneminde ilişkinin kesilmiş olduğu 20 haziran 1947 yılı Asker ve Subay Listesi'ne göre Stravropol Bölgesi Çerkes Muhtarlık Bölgesi Habez askeri merkezinden Dogujiyev Hmara Aslan-Geriyevič (belgede bu şekilde yazılmıştır – red.) 1941 yılı ekimde habersizce kaybolmuştu.

Fakat H.A. Dagujiyev'in Belarus gerilla grubunun katılımcısı olduğu, 1944 yılında şehit edildiği ve Belarus Cumhuriyeti Brest Bölgesi Piganoviçi köyünde toprağa verildiği belirlenmiştir.

Gerilla savaş grubunda birlikte savaşanlardan Nikolay Nikitiç Mihayloviç, Filipp Nikitiç Serbun, Aleksandr Semenoviç Tsevkov'un şehadetine göre Hmara Dagujiyev korku nedir bilmeyen, cesur savaşçı olup, kendisi ve etrafını saran düşmanların ölümüne neden olan mermiyi patlatması sonucunda kahraman olarak canını vermiştir.

- O ve Osman Kasayev, “Onların adları verildi...” adlı Belarus'ta yayınlanan Ansiklopedik Kılavuza eklenen Karaçay-Çerkes çıkışlılardır. Osman Kasayev'e ölüm sonrası 1965 yılında Sovyetler Birliği Kahramanı şanı verilmiş, Hmara Dagujiyev ise madalyaya dahi layık görülmedi. – diyor Abaza Bölgesi Savaş, Çalışma, Askeriye ve Polis Teşkilatı Malülleri derneği Başkanı Boris Pazov. Boris Cemaludinoviç, KÇC Halk Meclisi Başkan Yardımcısı Mussa

Ekzekov'a savaş kahramanına karşı adaletin tecelli etmesi amaçlı arama çalışmalarını yapılması için müracaat etti.

Mussa Habaleviç, Belarus Cumhuriyeti Milli Arşivine Hmara Dagujiyev'in savaş yolculuğu hakkında bilgi isteminde bulundu ve oradan belgelerin kopyalarının eklenmesi ile cevap geldi. Söz konusu belgeler Dagujiyev Hmara Aslangeriyevič'in 1943 yılı ekim ile 1944 yılı mayıs arasında Çkalov adlı gerilla müfrezesinin Sverdlov Brestkiy grubunda savaşarak söz konusu süre içerisinde Alman askerleri ve mülkiyetlerini imha edilmesi ile ilgili bir kısım operasyonlara katılmış, sıradan askerden yüzbaşına yükseltilmiş, grubun komandası yapılmış, 19 mayıs 1944 yılı cephede şehit olmuş, Antopolskiy Bölgesi Piganoviçi köyünde toprağa verilmişti.

Gönderilen belgeler arasında Cephe Faaliyetleri Bilgileri, Çkalov adlı müfrezesinin savaş hareketleri hakkında bilgilerin kopyaları olup, H.A. Dagujiyev'in savaş yolculuğunun birkaç kesiti kayıt altına alınmıştır.

17 ocak 1944 yılında H. Dagujiyev, Brest-Moskova demiryolu hattında Tevli-Harki istasyonu arasında tanka karşı kullanılan mermi ile bir tane treni patlatan 13 kişilik grubun arasındaydı.

21 ocakta Pinok-Brest demiryolunda Nagorye ve Vulka arasında PTR ile tren patlatılmıştı. Harekata mayın patlatıcısı sıfatında H. Dagujiyev katılmıştı.

24 ocakta Brest-Pinsk demiryolunda Nagorye ile Vulka istasyonları arasında bir tane kafilenin bağlantısı kesilmiş, 1 tren, 2 alan, tırtıllı arabalar yüklü 2 vagon, bağlantı telleri olan 6 vagon ve demir yolu gereçleri ile 7 vagon imha

edilmiş; söz konusu yolda hareket 20 saatlik süreyle durdurulmuştu. Harekatı 23 kişilik müfrezeye yapmış olup, aralarında H. Dagujiyev de vardı.

10 şubat 1944 yılında Brest-Pinsk tren yolunun Vulka-Tolkovo geçidinde doğudan batıya hareket eden bir kafil yoldan çıkartılmıştı ve onun kayması esnasında 1 tren, savaş yüklü (arabalar) 4 vagon, 2 boş platform patlatılmıştı.

28 şubat 1944 yılında Hmara Dagujiyev, Brest-Pinsk tren yolunun Piganoviçi-Cançiçi kesitinde kafil ray yolundan çıkarmış, o esnada 1 tren, 4 vagon, çeşitli arabaları olan alan patlatılmış; patlama esnasında 7 demiryolu ve 4 telefon direği imha edilmiş, yol 12 saat boyunca çalışmamış;

4 martta Markoviçi köyü girişinde 17 kişilik gerilla grubu (Hmara Dagujiyev dahil) Almanlarla savaşa girişmiş, neticede 15 Alman öldürülmüş, birkaç da yaralanmıştı, müfrezesinin kendisi ise kayıpsız olarak kurtulmuş.

16 martta Korsun ile Vulka arasında H. Dagujiyev'in de katılımı ile doğuya doğru hareket eden tren PTR ile patlatılmış.

25 martta Brest-Moskova tren yolunda Linevo ve Polna istasyonları arasında kafil rayından çıkartılmıştır, onun çıkartılması esnasında 1 tren, savaş yüklü 8 vagon patlatılmış, 35 vagon raylardan çıkmıştı. Harekata H. Dagijiye de katılmıştı.

Böylece, Hmara Dagujiyev'in Belarus gerilla hareketine katılımı ve özel hakekatlara katılmış olduğu günümüz itibarı ile belgelerle teyit edilmiştir.

Şu an Dagujiyev Hmara Aslangeriyevič'e devlet ödülünün verilmesi (ölümden sonra) için gerekli mercilere müracaat etme meselesinin hazırlıkları sürmektedir.

Alaşara Derneği “Sayım Noktası” Yarışması'nın Ödül Adayları Arasındadır

5 şubatta RF Toplumsal Palatası'nda X Rusya geneli 2018 yılı kar amacı gütmeyen kuruluşların gönüllü umumi senelik hesaplarını açıklama yarışmasının kazananlarını ödüllendirme Töreni gerçekleştirildi. Yarışma, Rusya'da çalışan hibe veren en büyük kuruluşların birliği “Donorlar Forum'u” tarafından düzenleniyor olup, kar gütmeyen sektöre karşı şeffaflık ve hesabı sunma kültürünün yerleştirilmesi

sayesinde güvenliğin artırılması amaçlıdır.

Bu yıl yarışmaya Rusya genelinden 343 kuruluş katıldı. Aralarında kar amacı gütmeyen “Alaşara” Abhaza-Abhaz Etnik Grubu'nun Gelişimine Katkıda Bulunma kuruluşu de bulunuyordu.

Kuruluşumuzun senelik umuma açık hesabı Donorlar Forumu'na göre gümüş standartına layık görüldü.

Hafızanın Korunması

Sovyet halkının faşist Almanyası karşısında Zaferi'nin 75 yıllığı olan önemli tarih yaklaşmaktadır.

Büyük Vatan Savaşı, Kızıl Asker'in savaşçıların kahramanlıklarının toplu örneğini tüm dünyaya göstermiş olup, saflarında 3000 civarında Abazanın da olduğu SSCB'nin tüm halkları savaşmıştır.

Abaza askerlerin adları Abaza köy birimlerinin yönetimlerinde sunulan Abaza Gazetesi'nin redaksiyonu tarafından hazırlanan “Ölümsüz Alay. Abazalar” adlı kitaba dahil edilmiştir. Kitabı “Alaşara” kuruluşu yayınlamaktadır. Ayrıca, redaksiyonun arşivinden resimler eklenmiş ve tam renkli

formatta yayınlanacaktır. Kitap artık yayına verilmiş bulunmaktadır. Zaferin jübilesine bir de “Abaza Kahramanlarının Kahramanlıkları” adlı Abazaların savaş yıllarında nişan ve madalyaları aldıkları kahramanlıkların yazıldığı diğer kitabın da yeni versiyonunun yayınlanması beklenmektedir. O da yeni eklemelerle tekmil edilmiş; eğer ilk yayına 368 kişi dahil edilmişse, şu an artık sayıları 417 kişiyi bulmuştur. Fakat bu rakam da nihai değildir, çünkü Abaza savaşçıları ilgili henüz tüm ödüllendirme belgelerine ulaşılabilmemiş değildir.

Şu an kitabında yayın öncesi versiyonu tamamlanmaktadır. Yakın günlerde yayına verilecektir.

Büyük Zafer Adına

Çerkesk şehri 5 No'lu Jimnazi'de sovyet halkının Büyük Vatan Savaşı'nı kazanmasına adanmış “Büyük Zafer Adına” şiir okuma yarışması düzenlendi. O, çocuklarımızın ne denli kabiliyetli olduklarını bir daha gösterdi.

Şiirleri keskin ve artistik olarak okuyabilme kabiliyetlerini göstermede şehir okullarının herbirinden birer öğrenci yarıştı. Şiirlerin Abaza dilinde seslendirildiğini de belirtmek gerekir. Bir de okunanlar arasında ünlü Abaza şairleri Kerim Mhtse, Larisa Şebzuhova, Cemuladin Laguçev, Ali İyonuv'un şiirleri olduğu gibi, katılımcıların kendilerinin şiirleri de vardı. Yarışmacıları Abaza Toplumsal Kuruluşları'nın temsilcileri Şors Çagov (Abaza), Muharbi Gogov (Aksakallar Meclisi), Murat Candarov (Alaşara), Devlet Cuhuriyet Abaza Tiyatrosu sanatçısı Muradin Nirov, Çerkesk Belediye Başkanlığı Yönetimi baş uzmanı Hacat Agirbova'dan oluşan

jüri değerlendiriyordu. Onların amacı zordu: çok sayıda kabiliyetli ve güçlü okuyucuların arasından en iyilerin seçilmesi. Değerlendirmede okumanın keskinliği, okuma ustalığı ve okunmada sanatsal yaklaşıma dikkat ediliyordu. Şiir okuyucuları arasında en iyiler olarak adlandırılanlar: Aliya Karmova (13 No'lu okul), Sabina Çotçayeva (11 No'lu okul), Amina Urumova (8 No'lu okul), Tengiz Kidakoyev (4 No'lu okul) ve Arsen Dagujiyev (15 No'lu okul). Kazanlara takdir belgeleri ve hatıra hediyeleri verildi.

Yarışmaya katılan tüm çocuklar katılım belgeleri ve akranları ile jüri karşısına çıkarak okuma çok değerli tecrübesini elde ettiler. Abaza Halkı Aksakallar Meclisi temsilcisi Muharbi Gogov çocukları yarışmaya hazırlayan tüm öğretmenlere, katılım ve desteklerinden dolayı tüm katılımcı ve ebeveynlere teşekkür etti. 5 No'lu Jimnazi Abaza dili öğretmeni Ayşat Karmova'ya yarışmayı hazırlama ve yönetmesinden dolayı özel şükranı bildirdiler.

Koordine Kadınlar Meclisi'nin Başına İrina Hutova Geçti

31 ocakta Abaza Köyleri Kadın Meclislerinin hesap-seçim toplantısı gerçekleştirildi.

2017 ile 2019 yılları arasında yaptığı çalışmalar hakkında hesap ile Koordine Kadınlar Meclisi'nin Başkanı Zaliha Malhozova konuşma yaptı. O, kadınların milli gelenekleri koruması, fakir ailelere yardım ve de eğitim, sağlık ile diğer alanlarda önemli sorunların çözümü için yaptıkları çok büyük çalışmayı belirtti. Zaliha Azaliyevna "Abaza Halkı Oyunları", "Kültür Günü" ve diğer toplu faaliyetlerin düzenlenmesine katkılarını değerli biçim� olarak adlandırdı.

Toplantının katılımcıları Koordine Kadınlar Meclisi'nin hesap dönemi süresince yaptığı çalışmayı kabul edilebilir olduğunu belirttiler.

Zaliha Malhozova, "Apsadgıl" Birliği'nin kadrosuna Birliği'n şubelerinin çalışmalarını koordine etmek için geçeceğinden, Kadınlar

Meclisi'ndeki görevinden istifa etti. Alaşara Derneği Başkanı Mussa Ekzekov yaptığı çalışmalardan dolayı ona teşekkür etti. "Tüm Abaza köylerinde kadın meclislerini birleştirme, koydukları hedeflere ulaşılabileceği konusunda güveni yerleştirmeyi başardınız" diye, yazıyor "Alaşara" Çerkesk ofisi yöneticisi Murat Mukov'un Zaliha Azaliyevna'ya sunduğu teşekkür mektubunda.

Koordine Kadınlar Meclisi'nin yeni başkanı olarak oy çoğunluğu ile İrina Hutova seçilmiş olup, Krasny Vostok köyü Kadınlar Meclisi'nde aktif çalışmaları ile tanınmaktaydı.

Krasny Vostok'un yeni Kadınlar Meclisi başkanı olarak Svetlana Kablahova seçildi. Diğer Abaza köylerinde çalışma arkadaşlarına 26 ocakta Koordine Kadınlar Meclisi'nde onu tanıttılar.

"Alaşara" Çerkesk ofisi yöneticisi Murat Mukov'un da katıldığı oturumda 2020 yılı ile ilgili çalışma planı tartışıldı. Onda örnek Abaza törenini, "Aile Soy Ağacı" yarışmasını ve diğer birçok faaliyeti düzenleme öngörüsünde bulunuldu. Fakat yakın gelecekte tüm yerleşim birimleri ile ilgili istatistik bilgileri birleştirme hedef olarak belirlendi. Söz konusu çalışmanın yılın ilk çeyreğinde sonlandırılması gerekiyor.

Apsua'da Konser

Uluslararası Kadınlar Günü'nde geleneksel olarak kadınlar kutlanmakta ve de onlara çiçek ve hediyeler verilmektedir. Tüm dünyada kadınlar için çok sayıda konser, sergi ve eğlence geceleri düzenlenmektedir.

Apsua Kadın Meclisi de söz konusu güzel geleneği köylerinde uygulamak istedi. 8 martta Karina Agova ve Neli Kyaçeva'nın inisiyatifinde Apsua Kültür Evi'nde kadınların bayramına adanmış konser düzenlendi. Faaliyetin programı çok doğgun ve ilginçti: "Abazgi" grubu,

şarkıcı Guram Şeremetov ve yerli dans grubu izleyicilere güzel morali hediye ettiler.

Akşam boyunca kadınlara yönelik şükran sözleri ve çok sayıda kutlama mesajları duyuldu. Alaşara Derneği Koordine Kadın Meclisi adına izleyicere kutlama iletisi ile Asya Urçukova hitap etti. O, yürütölmekte olan faaliyetin önemini belirtti, orada bulunan herkese mutluluk ve sağlık dileğinde bulundu.

Konser sonrasında izleyiciler, Kadınlar Meclisine şükran belirtileri ve yüzlerinde aydınlık tebessümlerle salonu terk ediyordu.

Elburgan Okuluna Hediye

Bu okul yılı Elburgan okulu için jübileli oldu: 50 yılı doldu. 1 eylül 2019 yılıında "Alaşara" Uluslararası Birliği'n Başkanı Mussa Ekzekov öğretmenler kolektifi ve öğrencileri söz konusu önemli yıl dönümünü kutlayıp, okula hediye sunma kararını aldı. Abaza Dili Odası için Alaşara Derneği'nin siparişi ile 16 öğrenci masa ve sandalye üretilmişti.

Şubatın başında mobilyaları Elburgan'a ulaştırdılar.

Okul müdürü Fatima Şayeva böyleli hediye için çok teşekkür etti.

- Mussa Habaleviç her zaman için okullara karşı büyük ilgiyi göstermekte, büyüyen neslin her yönden gelişmesi için birçok şeyi yapmaktadır. Biz bunu çok yüksek seviyede değerlendiriyor ve ondan sınırsızca razıyız. - dedi Fatima Kartulyevna.

İnjiç-Çukun'da "Aksakallar Ocağı'nı" Yaktılar

Dağlık halkları toplumunda aksakallar esntitüsü özel yere sahip olmuştur. Hikmet sahibi yaşlılara büyük saygı gösterilmiş ve Kafkasya halklarının hayatında önemli toplumsal-siyasi rolü oynamışlardır. Onlar halk içinde kabileler ve soylar arası ilişkileri düzenleme ile kalmayıp, asırlar boyunca biriktirilen hikmetin, geleneksel kültür, töre ve atalarının vasiyetinin taşıyıcıları olmuştur.

Fakat modern hayat kendi şartlarını sunmaktadır. Aksakallar enstitüsünün günümüzde Abaza halkında fazla büyük rolü bulunmamaktadır. Bu da nesiller arası bağların, hayati değerlerin ve kültürel farklılıkların kaybına neden olmaktadır. İnjiç-Çukun'un Toplumsal Meclisi söz konusu sorun ile ciddi olarak ilgilenmiş ve nesiller arası bağların güçlendirilmesine katkıda bulunmayı istemiştir. 27 aralıkta Alaşara Derneği'nin toplumsal meclisleri destekleme amaçlı programı çerçevesinde

Abaza Bölgesi merkezinin köy aktif grubu "Aksakallar Ocağı" (Auasarajvkvarıtşgva) adlı faaliyeti düzenledi. Ona saygılı aksakallar, köy birimi yönetimi çalışanları, din temsilcileri, gençler ve İnjiç-Çukun köyü sakinleri davet edilmişti. Toplantıyı resmi olmayan ortamda köyün tümünün güzel manzarasının görüldüğü "Tahvykvar" tepesinde yapma kararı alındı.

Sabah erkenden burada kazanlar kaynıyordu. Kadınlar Meclisi üyeleri geleneksel Abaza mutfağının yemeklerini yaparken, Bicev Amir gençler için koyunu parçalara doğru olarak nasıl ayırmalı, kime ve hangi prensip ile hangi paçaların verilmesi gerektiği konusunda master-classı yaptı.

Öğleye doğru tüm hazırlıklar tamamlanmıştı. Biraz atıştırdıktan sonra faaliyetin en önemli kısmına başlandı. Bazılarının milli kıyafetlerde olduğu Abaza aksakalları ocağın etrafına toplanmış ve gençlere İnjiç-Çukun köyün tarihini anlatmaya

başlamışlardı.

İnjiç-Çukun Aksakallar Meclisi Başkanı Kırım Muhadinoviç Jujuyev, "Aksakallar Ocağını" açarken, daha gençken büyüklerden öğrenmiş olduğu köyün şu anki konumunda ortaya çıkış tarihini, ilk göçmenler ve hayatlarındaki birçok olaydan bahsetti.

Resmi belgeler köyün 1859-1861 yılları arasında kurulduğunu bildiriyor. Fakat onun dediğine göre çok daha öncesinden 1830'lu yıllarda ortaya çıkmıştır. Köyün kuruluş tarihi bu topraklarda Loovlar'ın adamları ile ortaya çıkması ile ilgilidir. Fakat aksakalların anlatımına göre burada daha önce de Abaza aileleri yaşıyordu ve onlardan ilkleri Ozov sülalesinin temsilcileri imiş.

Köyün tarihi konusunun devamında Nurbi Zaudinoviç Çukov devlet arşivlerinde bulduğu ilginç gerçekleri paylaşmıştı. Onlara göre İnjiç-Çukun daha önce şu anki Kardoniksaya köyünün bölgesinde bulunuyormuş, fakat Kafkasya Savaşı yüzünden şu anki topraklara taşınmak zorunda kalmış. Nurbi Zaudinoviç'in dediğine göre köy her zaman için geniş arazilerle farklılık göstermiş, zengin ve çok nüfuslu olmuştur.

Birçok ilginç ve öğretici haberi bir de Hubiyev İnal, Blenaov Mussa, Hatkov Muhamad, Kikov Tembot, Aciyev Arsen, Urçukov Fuad ve Cantemirov Ruslan paylaştı. Gençler büyük zevkle tecrübelerle hikmet sahibi olmuş köylülerini dinlemiş ve çok yeni şeyi öğrenmişlerdi.

Köyün Toplumsal Meclisi bu denli manalı faaliyeti düzenlemesinden dolayı herkese şükranını bildirdi: Hubiyev Muharbi, Tsekov Yuriy, Uşa Raya, Cucuyeva Albina, Cucucuyev Amir, Marguşev Murat, Çukov

Rasul, Bicev Rabinzon, Uşa Rasul'a ve köy birimi başkanı Cantemirov Fuad'a. Köyün Toplumsal Meclisi Başkanı Candarov Murat'ın dediğine göre "Aksakallar Ocağı" çok önemli misyonu yürütmektedir - genç ve yaşlanmış nesiller arası bağı sağlama ve de atalarımızdan miras kalan bilgi ve hikmeti koruyup, aktarma. Planlarında söz konusu faaliyeti geleneksel hale getirme ve de sadece İnjiç-Çukun köyü sakinlerini değil, diğer köylerin temsilcilerinin de katılmasını sağlamak vardır.

“Abaza Rönesansı” Kitabını Çerkessk’te Tanıttılar

KÇC H.B. Bayramukova adlı Devlet Kütüphanesi’nde Moskova’da daha yeni 2000 tirajlı olarak yayınlanan “Abaza Rönesansı” kitabının tanıtımı yapıldı.

Yayın eserin izleyicilere tanıtımını yazarı Abhaz-Abaza Dünya Kongresi Yüksek Meclisi Başkanı, “Alaşara” Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşun Başkanı Mussa Ekzekov ve ünlü doğu araştırmacısı Nadejda Yemelyanovna yaptı. Onlar kitap üzerinde çalışmanın ne şekilde yürütüldüğünü anlattılar, materyeli toplamaya yardımcı olan, metni düzelten, kitaba resimler ekleyen ve mükemmel poligrafik şekli veren herkese teşekkür ettiler. Mussa Ekzekov, Abaza halkın tarihin bu şekilde sistematik olarak ilk olarak sunulduğunu, kitabın dilinin ise anlatılan bilginin anlaşılabilir kıldığını belirtti.

- Bellidir ki kitapta sunulan bazı bilgiler bazı kesimler tarafından pek kabul görmeyebilir ve söz konusu tepkiyi artık izliyoruz. Fakat biz sevgi romanını değil, halkın tarihini anlattık. O ise yazdığımız gibidir. Bir de, arşivler artık açılmış durumdadır ve herkesin tarihi materyeli inceleme ve daha güzel olduğunu düşündüğü şekilde sunma imkanı mevcuttur. – dedi o.

Nadejda Yemelyanovna yapılan çalışmadan memnuniyetini saklayamıyordu.

- Böylesi proje için beni davet etmelerinden dolayı mutluyum. Mussa Habaleviç ile on yıllık ortak çalışma içerisinde bende Abaza diline karşı sevgi uyandı. Tarih ile detaylı tanışma ise tüm afetlere rağmen binlerce yıllar boyunca maneviyatını korumuş ve etnik grup

olarak korunabilmiş olması halkın güçlülüğü konusunda beni ikna etti. – dedi o.

Sunumda konuşan KÇC Kültür Bakanı Ramazan Borokov ve KÇC Halklar, Çoklu Yayın ve Basın Bakanı görevini ifa eden İslam Hubiyev, Alaşara Derneği ve Mussa Ekzekov’un kendisinin yaptığı çalışmanın önemini belirtti ve yazarlara neticesinin “Abaza Rönesansı” olduğu çok çetin çalışmadan dolayı teşekkür etti.

KÇC Milli Kütüphane müdürü Salih Hapçayev Mussa Ekzekov’a işbirliğinden dolayı teşekkür etti ve sırası ile “Karaçay-Çerkesya Cumhuriyeti’ne Yaptığı Hizmetlerden Dolayı” ödülüne layık görülenlerin anıldığı, ki aralarında Mussa Habaleviç de bulunuyor, kütüphane tarafından hazırlanan “Karaçay-Çerkesya’nın Şanı İçin” adlı kitabın bir nüshasını hediye etti.

Abaza Bölgesi Başkanı Muhacir Nirov, bölge meclisi vekillerinin en yakındaki oturumunda Nadejda Yemelyanovna için “Abaza Bölgesi Fahri Vatandaşı” şanını verme meselesi görüşüleceğini bildirdi.

Prof. Dr. Sergey Pazov, Karaçay-Çerkes Cumhuriyeti Devlet Üniversitesi rektörü Tausultan Uzdenov ve tüm profesör-egitim görevlisi kolektifi adına Mussa Ekzekov’u Rusya Genel “Yılın Hayırsever’i” Yarışması ödülüne layık görülmesinden dolayı kutladı ve “Abaza Rönesansı” kitabını okumasından sonra onda oluşan hisleri paylaştı.

- Yazarların akademisyen Nikolay Yakovleviç Marr’a atıfta bulunmaları beni çalışmalarını incelediğim gençliğime döndürdü, diye kendi özel hislerinden başladı

Sergey Umaroviç ve daha sonra sunumu yapılan kitabın yeniliklerine dikkat çekti. – Abazaların tarihleri ilk olarak dönemlere ayrıldı ve tüm materyel tarih dönemlerine göre sistematize edilmiştir.

Prof. Dr. Muminat Gonova da kitabı sunumundan önce inceleyebilen arasındaydı.

- Bu kitap Abaza halkının birçok çalkantı yaşadıkdan sonra her seferinde tarihi yürüşünü devam ettirebildiği konusundadır. Ve bu yüzden de “Abaza Rönesansı” adı daha çok semboliktir” diye belirtti o.

Bir tane okuyucu daha Krasny Vostok’tan Magaruf Fizikov kitabın kısımlarına epigraf olarak kullanılan Abaza ata sözü ve deyimlere dikkatleri çekti.

- Söz konusu epigrafı sadece makalelerin içeriğini yansıtmakla kalmayıp, Abazaların tarih ve folklorunun ayrılmaz ortaklığına şahadet ediyor. – diye, gözlemini paylaştı o.

Faaliyetin sonunda toplananlara bir daha Mussa Ekzekov hitap etti:

- “Alaşara” kuruluşu, Apsadgıl Birliği ve Dünya Abhaz-Abaza Kongresi çerçevesinde yürüttüğümüz tüm çalışma halkın birliği ve bizim manevi kültürümüzü, ana dilimizi korumaya yöneliktir. Bunlar olmadan diğer halkların kültürlerini anlayamayız. Bizim ise diğer halklarla birleşmeye ihtiyacımız vardır, çünkü ancak tüm halkların birliği bizim ortak Yurdumuz – Rusya’nın ileriye yönelik gelişmesinin garantisi olabilecektir. Herkesi söz konusu çalışmaya katılmaya davet ediyorum, bize kendi fikir ve projeleriniz ile gelin. Birlikte birçok meselenin üstesinden gelebileceğiz!

2 şubatta ünlü bilim adamı, eğitimci, toplumsal çalışani, RSFSR kültür emektar çalışani Vladimir Kurçev 80 yılına ayak bastı. Jübile ile ilgili törenler yarım asır kadar çalıştığı ve çeyrek asır kadarını da Toplumsal Meslekler Fakültesi başkanlığını yaptığı Stavropol Devlet Ziraat Üniversitesi’nde geçti.

- Bu süre içerisinde altı rektör değişti – diye, saydı jübile sahibi.

Stavropol’de Vladimir Kurçev’i Törenle Karşıladılar

SDZÜ şu anki rektörü İvan Atanov, Vladimir Kurçev’i sıcak kutladı ve onun hem üniversitenin öğretim üyesi kadrosu, hem de üniversite öğrencileri arasında büyük otorite sahibi olduğunu belirtti.

Jübile toplantısına hem bölge, hem de şehir yönetiminin temsilcileri katıldı. Stavropol Bölgesi Halklar ve Kazaklar İşleri Komitesi başkan yardımcısı Aleksey Çaplıgın Stavropol Bölgesi valisinin mektubunu okudu ve onda Vladimir Kurçev’in Stavropol Bölgesi topraklarında milli kültüre ve halklar ile dinler arası barış ve birliğin korunmasının güçlendirilmesine yaptığı katkıları belirtti. Jübile sahibine “Başarılı Çalışma” madalyası verildi.

KÇC Halk Meclisi Kaide ve Oylama Meseleleri Komitesi başkanı, Kommunist Partisi Karaçay-Çerkes Cumhuriyeti Komitesi ikinci sekreteri İsmel Bicev, Vladimir Kurçev’e “V.I. Lenin’in Doğumun 150 Yılına” jübile madalyasını sunmuş ve iki jübile sahibinin fiziki olarak benzerliğinin de altını çizmişti.

Vladimir Kurçev’in Ana yurdu Karaçay-Çerkesya jübile gecesinde büyük delege grubu ile temsil edilmişti. Abaza Bölgesi Başkanı Muhacir Nirov adına Vladimir İsmayiloviç’i Eğitim ve Kültür Yönetimi başkanı Zemfira

Murtazova kutladı. Abazaşa Gazetesi baş editörü Fardaus Kulova ve onun yardımcısı Şors Çagov, Abaza Kadınları Birliği başkanı Asya Tsekova da kutlayanlar arasında idi.

Dünya Abhaz-Abaza Yüksek Meclisi Başkanı, “Alaşara” Abaza-Abhaz Etnik Grubu Gelişimine Katkıda Bulunma Uluslararası Birliği Başkanı Mussa Ekzekov kutlama mesajında gençlerin terbiyesinde Vladimir Kurçev örneğinin önemini belirtti: “Yüksek kültür sahibi, halkını çok seven, etrafındakilere büyük saygı ile yaklaşan ve maneviyatın insanlığın en önemli değeri olması için tüm gücünü harcayan insan. Siz humanizm ve insan sevgisinin örneğisiniz. Sizin gibilerin sayesinde dünya daha iyiliksever hale geliyor.”

Vladimir İsmayiloviç hakkında birçok güzel sözü toplumsal çalışma arkadaşları – Bölge Nogay Milli-Kültür Muhtarlığı temsilcileri Zaur Şerpeyev ve Begoli Aceniyazov, mesai arkadaşları, öğrencileri, köylüleri ve Artur Şhogşev’in başkanlığında akrabaları, ve tabii ki Stavropol Abazaları, jübile sahibinin çocukları ve torunları söyledi. Konstantin Loov ve Georgiy Çekalov’un şiirsel kutlamaları de seslendirildi. Müzikli kutlamalar ise Vladimir Kurçev’in artık ünlü sanatçılar olan öğrencileri tarafından hediye oldular.

Kutlama sıcak aile ortamında geçti.

“Tabulov Okumaları – 2019” Mecmuası Yayınlandı

Karaçay-Çerkes Devlet Üniversitesi “Tabulov Okumaları – 2019” Uluslararası İlimi-Pratik Konferansı’nın materyel mecmuasını yayınladı.

Kitabın tirajı 200 nüshadır.

“Tabulov Okumaları – 2019” Uluslararası İlimi Pratik Konferansı Karaçay-Çerkse Devlet

Üniversitesi ve “Alaşara” Uluslararası Birliği’nin, KÇC Eğitimi ve İlim Bakanlığı ve Abaza Bölgesi yönetiminin de katılımı ile her sene düzenlediği Abaza Dili ve Edebiyatı Şöleni çerçevesinde geçti. 2019 yılında şölen Cumhurbaşkanı Hibeleri Fonu’nun desteği ile gerçekleştirilmiştir.

“Mtsırı” Abazacada

Daha önce yayınlanan “Abazakva” (Abazalar) ve “Hara” (Biz) adında iki kitabın yazarı Eduard Çaçev Abazacaya Mihayil Yürveviç Lermontov’un ünlü “Mtsırı” şiir kitabını tercüme etti. O, broşür şeklinde ve fazla büyük olmayan tirajda yayınlanmış olup, Cumhuriyetin genel eğitim okullarının Abaza dili sınıfları arasında paylaşılmıştır. Yayın eseri Eduard Kumaleviç’in geçen sene kazandığı Alaşara Derneği hibişi sayesinde basılmıştır.

E. Çaçev’in profesyonel edebiyatçı olmadığını göz önünde bulundurmak gerekiyor. Fakat ana diline karşı sevgi ve yaratıcılığa karşı büyük istek onu rahat bırakmıyor. Gözlerinin görmediğinden dolayı Abaza alfabesini Braille’in nokta işaretlerine dönüştürmüştü. Edebi ve araştırma sanatı ise onun için bir hobbi olmuş. Eduard Çaçev’in materyelleri “Alaşara” kuruluşunun sitesi ve “Şıyaçva” (Sabah Yıldızı) çocuk dergisinde yayınlanmaktadır.

“Abazgların” Zafer Dönemi

Psij köyünden “Abazgi” Futbol takımı 2019 yılında Karaçay-Çerkesya şampiyonu oldu. 20 karşılaşmadan 16'nı yenerek, dördünü de berabere kalarak Psijlılar cumhuriyetin yarışmasına katılan 11 takım arasında en başarılısı olmuştu. Böylece, oyuncular geçen sene bayramını kutladıkları Psij futbolunun 70 yılına belirdiler.

Zaferin Karaçay-Çerkesya şampiyonalarında Psij takımının şanlı tarihi boyunca yirmi ikincisi olduğunu belirtelim.

Psij futbol takımı 1949 yılında Psij'da oluşturulmuş ve 1955 yılında Rusya Güneyi Spartakiyada'sında zaferi elde etmiştir. Varlığının 70 yılı boyunca bölge ve cumhuriyet şampiyonalarında 22 galibiyet hariç, 11 sefer onlarda ikinci sırayı, 20 sefer de Kupa'yi kazanmış ve 2 sefer

de Cumhuriyet Superkupası'nın sahibi olmuştur. 1995 yılında Prikuban Bölgesi adına oynarken, Büyük Vatan Savaşı'nda sovyet askerinin Zaferi adına oynanan Spartakiyada'da galibiyeti elde etmiş. 2006-2007 yılları arasında Psijlılar KÇÇ Başkanı'nın Kupası'nı kazanmışlar. 1990'lı yıllardan başarak Karaçay-Çerkesya'de düzenlenen 23 turnuvada galip olmuşlardır.

Jübile yılı bir de 18 takımın katıldığı mini-futboldan Cumhuriyet Turnuva'sında, Elburgan'da Azamat Ksalov anısına turnuvada, diğer tür spor türü samboda daha çok meşhur olan takımın eski oyuncusu Muhamed Kunijev anısına turnuvada galibiyetlerle de belirlenmiştir.

1 sıra Abazglar'a bölgelerin galipleri arasında oynanan Kuzey

Kafkasya Kupası'na katılma hakkını vermiş. Çok çetin geçen karşılaşmada onlar Tshihval'den rakiplerine yenilmiştir – 2:3.

Psij'in şu anki takımının kalbi kaptanı Rustam Lyav'dır. Takıma büyük katkısı en iyi golcüsü Artur Tabuş sağlıyor. Psijlıların kaptan ile beraber Vadim Gogov korumacılığı yapıyor, sahanın ortasını ise Albert Muratkov, Nurdin Kakupşev, Muradin Tabişev denetliyor. Tüm takım liderlerine benzemeye çalışıyor ve bu da büyük zaferler için temeli oluşturmuştur.

Şu an Abazglar yeni döneme hazırlanıyor. Bu yıl da Psij futbolunun şanlı geleneklerini devam ettirmelerini dileyelim.

Karabit İyonov
Psij futbolu emektarı

Loov Köyleri Voleybol Oynadılar

İnjiç-Çukun'da Vatani Koruma Günü'ne adanan voleybol turnuvası düzenlendi. Onu okulun beden eğitimi öğretmeni Anuar Tsekov ve futbol antrenörü Tahir Cucuyev düzenledi. Sahanın sahipleri iki takımı sahaya sürdü, onların turnuvaya katılma tekliflerine ise Krasny Vostok, Kubina ve Kara-Pago voleybolseverleri olumlu cevap verdi.

Böylece turnuva “Loovlu” oldu. Beş takımın rekabetinde en iyiler

Kumsklu Loovlar oldu, ikinci sırayı Zelençuklular aldı, Kubanlılar ise üçüncü sırayı ile iktifa etti.

Turnuvanın en iyi oyuncusu olarak Marat Ekzekov, en iyi hücum oyuncusu – Tahir Cucuyev, en iyi pas veren – Ramet Şebzuhov, en iyi bloke oyuncusu da Murat Kenjev seçildi.

Galip ve ödüllülerin ödül materyelini bu tür inisiyatifleri memnuyetle deskeleyen “Alaşara” kuruluşu sundu.

Kubina Sporcuları Güçleri ile Ölçüştüler

Kubina genel eğitim okulunun spor salonunda Vatani Koruyanların Günü'ne adanmış olarak yarışmalar düzenlendi. Köyün üç mikro bölgesi ve de okul ile Komünist Partisi yerel şubesi toplamda 5 takımı katılıma sunmuş olup, yedi spor çeşidinde yarıştılar.

Neticede takım genelinde Komünist Parti ve 13 mikro bölgenin takımları aynı sayıda puana sahip olup, ilk ödülü paylaştı. İkinci sıraya Naberejnaya sokağından “Amçkva” takımı, üçüncüye de aşağı köyün sporcuları yerleşti. Galiplere hediye olarak verilen tüm spor envanterini takımlar okula devretti. Bireysel yarışma galipleri de hediyeler aldı. Zurab ve Hamzet Kuraçinov'lar silah atışında 50 mümkün puandan 50'yi elde etti, fakat ek göstergelere göre galibiyeti Zurab'a verdiler ve o Karaçay-Çerkes Komünist Partisi komitesinden ödül olarak saati aldı. “Alaşara” Uluslararası Kulüşu'ndan

hediye olarak adım sayacı Arsen Kuraçinov almış olup, sınav çekme ve yerinden atlamada rakipsizdi. Gülle sporunda Zaudin Kızılbekov herkesi geçmiş olup, iki adet 65 pood (1 pood – 16.4 kg terc.) gülleyi bir dakika içerisinde kaldırdı.

Galip ve ödül sahiplerini KÇÇ Halk Meclisi Kaide ve Oylama Meseleleri Komitesi Başkanı İsmel Bicev, Abaza Bölgesi başkanı Kurmanbi Arhagov kutladı. Abaza Bölgesi Savaş Malülleri Meclisi başkanı Boris Pazov, Subaylar Birliği'nin onur belgesini okul müdürü Umar Kuraçinov'a ve Kubina Köy Birimi Yönetimi Başkanı Rasul Apsov'a sundu. Sırası ile Rasul Apsov, sporcular ve turnuvayı düzenlemeye yardımcı olan herkese teşekkür etti, takımların kaptanları ise tüm düzenleyicilere şükranları sundu ve de çocukları sporla uğraşmaya ve aynı şekilde birlikte Abaza Halkı Oyunlarına katılmaya çağırıldı.

Sağlıklı Yaşam Hakkında

İnjiç-Çukun'un okulunda sağlıklı hayat tarzının propagandası ve çocukları kötü alışkanlıklardan koruma faaliyeti gerçekleştirildi.

Büyük sınıf öğrencileri için alkol, tütün, uyuşturucunun kullanımını sağlığa zararları hakkında videoların gösterimi ile ders yapıldı. Gösteriyi izleyerek çocuklar, insanın bu tür çekici şeylerden korunabilmek için nasıl bir karakter özelliklerine sahip olması gerektiğini belirleyebildiler. Çocukların vardığı sonuç: sağlıklı korumanın tek doğru yöntemi – spor ile uğraşmak, özel hijyen kurallarına uymak ve kötü alışkanlıklara “HAYIR” demek, çünkü onlar

sadece sağlığı bozmakla kalmayıp, insanın ahlakını da bozuyor.

- Faaliyet çocuklara sağlıklı hayat sürme ile ilgili bilgileri denetleme imkanını tanıdı. Konuşmalar esnasında çocukların kendileri sağlıklı hayat stiline bileşenlerini saydılar, günlük rejimlerinin ne şekilde olduğunu anlattılar ve aynı zamanda sağlıklarını nasıl korumaları gerektiği ve hayatlarını daha ilginç, dolgun ve başarılı yapabilecekleri konusunda bilgileri sergiledi.” diye, Alaşara Derneği Tıp Bölümü başkanı Madina Ekzekova düzenlenen dersle ilgili kendi duygularını paylaştı.

Tüm çocuklar için sağlıklı hayat tarzı hakkında broşürler dağıtıldı.

Рци бызшва апшдзара гІадырбатІ

Рци бызшва амш йазынархата уыс джыащыва адыргалтІ йынджыгычкІвын акванай апхьарта апны. Ауй йахьзын «ЙахІрыштв зымгІва йхІызгІайыз амш, йхІызгІайуаш аязларныс ахьаз».

Асцена апны йакІвшуз агІаншараква абазаква ртурых аурала рхьагы йазгыл-уа, рыбызшвагы ргвбайарагы рзыхчауа йшгІамгІвайсыз гІадырбун.

АрыпхьагІвчви апхьагІвчви йдрыхІазырыз аргылчІв

ахІбачвагы гІаланадыркІтІ. Дугы хвыцгы уыса йгІапхьун, ашва рхІвун, йгІахІвуан, аспектлькьва рпны йгІахьмаруан. Ауаткьва зымгІва хІуагІахьа ртурых гІазырбуз агІахІвахра йахьыта йалуан.

АпшыгІвчва йрымаджьащывадзата йрыздыргІвуан Агача МухІарби йгІащакв-йыргылхыз абазуа уарадыжкьва, Мыхц Кьарим, ЧквтІу Микаэль руысаква.

АгІарбара йапшуаз зны ахьвыпра йнанаухьуан, зны

рыладзква гІахьхьылуан, зынгы агвьыргьара йгІаштІнахуан.

Анйара шабгаз абазуа бызшвала йакІвшатІ. Ауй йгІадгылыз асасчва (ауат йрылан Абазуа райони ЙынджыгычкІвын кьти рунашвахьцІартакви «Алашара» жьлара адкІылары рыхагІвчвагы) швабыж йыргьапхатІ апхьарта апны асабиква йшрыдынхалуа, ауат руагІахьа ртурых, рыбызшва, рцІасква шдырдыруа.

“Alaşara” Derneği “Abanpara” Çocuk Kreşine Destek Verdi

Çerkessk'te Abaza çocuk kreşi artık gerçek oldu. Sosyal ağlarda hesapları ve Abaza dilinden birkaç video ders ile tanınan eşler Fatima ve Artur İyonov son senelerde konuşulmuş hayata geçirmeye karar verdiler. Onlar “Abanpara” özel ev çocuk kreşini Kosmonavtov No: 100 evin odalarını kiralarak organize ettiler. Şu an kreşe beş çocuk gidiyor, fakat iki kat daha fazlasını kabul edebime kapasitesine sahiptir.

Yeni kreşin farklı özelliği ise burada esas dallardan bir tanesi Abaza dili ve kültürünün öğrenilmesi gerektiğidir. Gün boyunca çocuklarla sadece Abazaca konuşan öğretmen çalışmaktadır. Haftada bir milli müzik dersleri öngörülmesi olup, onları Aminat Napşeva verecektir. Bir gün daha milli oyunlara ayrıyor olup, söz konusu sanatı erkek ve kız çocuklarını Anuar Kmişev ve Alina Tarasunova öğretecektir. Yeri gelmişken, müzik ve oyunlar dersine sadece kreş çocukları değil, diğer çocuklar da katılabilecektir. Kreş çocukları belirli bir zaman için getirme imkanı da mevcuttur.

“Abanpara” çocuk kreşinin

programını İngilizce öğretimi ve gelişim derslerini Montessori sistemine göre yürütmeyi öngörmektedir.

İyonov eşlerin projesi Alaşara Derneği'nin de desteğini almış olup, kuruluş gerekli envanteri elde etmek için 178 bin rubleyi hibe etmiştir.

Çocuk kreşine büyük yardımı yapanlardan biri de Aslan Alikoviç Patov, Psij kökenli, Rusya Halkların

Dostluğu Üniversitesi mezunu (derece ile bitirmiş) olup, şu an Dubay'da yaşamakta, Rus dilli internet alanında Rusability adlı en büyük marketing portallarından birinin sahibidir.

- Teknik lastik ürünleri üreten Çerkessk Fabrikası'nın Genel Müdürü Karabek Tlyabiçev'e de çok teşekkür ediyoruz. Yardımı olmadan bu kreşi açmamız biraz zor olurdu. – diyor Artur İyonov.

Adıge-Habl'de Umuma Açık Ders

Ana dili haftası çerçevesinde 29 ocakta Adıge-Habl ilk okulunda Abaza dili öğretmeni Farizat Şebzuhova umuma açık dersi düzenledi. Abaza dili dersleri burada iki senedir ders dışı faaliyetler çerçevesinde yapılıyor.

- Derslerde çocuklara halklarının kültür ve geleneklerine karşı sevgiyi aşılamaya çalışıyoruz – diyor Farizat Nurbiyeva. – Bu tür açık kapı dersleri ise dillerin öğrenimi sayesinde kültürler arası dialog ve güzel geçinmenin şekillenmesi için ortamı sağlıyor.

Misafir olarak toplantıda Abaza Halkı Aksakallar Meclisi temsilcisi Muhamed Arhagov, “Abaza” toplumsal kuruluşunun temsilcisi

Şors Çagov, Alaşara Derneği Dil Bölümü'nün başkanı Murat Candarov, öğretmenler ve öğrencilerin ebeveynleri bulunuyordu.

Ders sırasında öğrenciler şarkı söylüyor, şiir okuyor, dans ediyor, bunun dışında herkes ailesinin soy damgasını anlattı. Ders tümünden Abazacada geçti ve orada bulunanlar herkes onu ne derece iyi kullandığını değerlendirme fırsatını buldu.

Misafirlere göre açık ders en yüksek pedagoji seviyesinde geçti, orada eğitim sürecinin tüm katılımcılarını kapsayan ahlaki, selim, konforlu ortam mevcuttu.

Dersin bitiminde sınıfa derslerde kullanılacak Abazaca kitaplar, eğitim kılavuzları ve çocuk dergilerini hediye ettiler.

Herşeyin İyisini Çocuklara

Çocukların doğumdan sonraki ilk yılları daha sonraki hayatlarında duygusal ve kişisel gelişimi için temeli oluşturmaktadır. Bu dönemde iç dünyaları çok kırılgandır. Birtek fazla önemli olamaya hareket veya kelime dahi psikolojik durumlarında derin izi bırakabilir. İşte bu yüzden ki söz konusu meseleye özellikle bir tek aile içinde değil, eğitim kurumlarında da dikkat edilmesi gerekiyor.

uzman meclisi üyeleri tarafından destek bularak belirtilen 100 000 ruble miktarında maddi desteği aldı. Söz konusu kaynağa mobilya, resim takımları, geliştirme oyuncakları, molbertler ve diğer gerekli gereçler satın alınmış. Günümüz itibarı ile Art-stüdyo tamamen teçhizatlanmış ve genç misafirlerini kabul etmeye hazır.

Yeni yılın başında okul ve okul öncesi 100'den fazla çocuk relaks odasını ziyaret ederek psikoloji tekniklerini öğrenme ve duygusal davranış durumlarını düzeltme imkanını bulacaktır. Çalışmaları haftada iki defa eğitimci-psikolog, sosyal eğitimci ve logoped yapacak.

Bu, Kara-Pago köyünde Alaşara Derneği hibe yarışmasında desteklenen artık ikinci proje olduğunu hatırlatalım. 2018 yılında hibe desteği sayesinde köy okulu yakınında çocuk oyun alanı satın alınmış ve teçhiz edilmiştir.

Kara-Pago köyünden Albina Lamkova'nın “Sihir Dünyası” Relaks Sanat-stüdyosu adlı projesi Alaşara Derneği'nin sivil inisiyatifi alanında hibe yarışmasına katılan projeler arasındaydı. Proje V.G. Ardzinba adlı Eğitim Merkezi temelinde duygusal gelişimlerinde zorlukların farkedildiği çocuklarla eğitimcilerin çalışmaları yapacağı özel odanın oluşturulmasını öngörüyordu.

Albina Lamkova'nın inisiyatifi

Çocuklar için Didaktik Oyunlar

“Alaşara” Uluslararası Birliği'nin Abaza Dili Bölümü Abaza köyleri çocuk kreşleri için didaktik oyunları hazırladı. Oyunlardan bir tanesi kesilmiş parçalardan resimleri oluşturmayı öngörüyor, ikincisi çocukları çeşitli güncel kullanım eşyalara karşı dikkatli olmayı öğretiyor. Aynı zamanda Ana dilinin öğrenimi genişliyor, çünkü tüm eşyaların adları Abazacada veriliyor.

- Söz konusu oyunu Psij köyü “Alaşara” çocuk kreşi yöneticisi Zurida Aşibokova çalışmasında kullanıyor – diye anlattı Alaşara Derneği Abaza Dili Bölümü başkanı Murat Candarov. – O, tecrübesini meslektaşları ile paylaşmayı büyük zevkle kabul etti. “Alaşara” kreşi temelinde oyunların pratikte kullanılmasına yönelik diğer çocuk kreşleri çalışanların da davet edilmesi ile umuma açık dersler yapmayı düşünüyoruz. Bir de oyunları tüm

terbiyecilerimiz çocukların eğitimi ile ilgili çeşitli yöntemleri kullanmaktadır. Didaktik oyunlar çocukların özellikle çok hoşuna gidiyor ve çok etkindir. Onlar sayesinde çocuk kelime hazinesini genişletmekte ve günlük hayatı için gerekli bilgileri elde etmektedir – dedi Zurida Aşibokova.

Alaşara Derneği Başkanı Mussa Ekzekov Abaza dilini koruma ile ilgili meseleleri herşeyin başına koyuyor. Çocuğa küçük yaşından itibaren dilin öğretilmesine özellikle büyük önemi veriyor. Ve didaktik oyunlar özellikle bu tür sorunları çözmeye yöneliktir.

Herbir oyunun 150 takımı üretilmiştir. Abaza köylerinin tüm çocuk kurumları ve Çerkessk, Stavropol, Moskova'da Abaza dili kurslarına tedarik için tiraj fazlasıyla yeterlidir.

Halkın Geleceği Bana Bağlıdır

Alaşara Derneği Gençliğin Gelişimi Bölümü “Halkın Geleceği Bana Bağlıdır” programını hazırladı.

- Program, öğrencilerde önemli sosyal alışkanlıkların gelişmesine (emin bir şekilde konuşma, sorunları çözme, amaçlara ortak şekilde ulaşma, takım ile çalışma, sorumluluk yüklenme vb.), kendi hayatları için daha aktif ve sorumluluk sahibi olmaya izin veren kendi kaynaklarını keşfetmek için öğrencilere yardımcı olma, gerçek sosyal öneme sahip çalışmada çocukların elde ettikleri tecrübelerini kullanmalarına destek olmaya yöneliktir – şeklinde anlattı bölümün yöneticisi Bella Mambetova. Program sürecinin bir

toplumun güncel sorunlarını keşfetme ve onların çözümünde yardımcı olabilecek projeleri üretmeyi öğretiyordu.

Ondan sonra herbir sınıf projesini okulun öğretmenleri, “Alaşara” kuruluşu çalışanları ve gönüllülerden oluşturulan uzman meclisine sunuyordu. Gruplardan bir tanesi “baba ve çocukların” ilişkileri sorunun çözümünü dert edinmiş. İkincisi kvest-oyunlar aracılığı ile kötü alışkanlıklara savaş açma kararını aldı. Üçüncü proje köy sınırlarını çöplerden arındırmaya yönelikti.

Öğrenciler sorunun güncelliği ve de maddi harcamaların gerekliliğini

göz önünde bulundurarak, meclis diğer iki projeyi finanse etme kararını aldı, zaten bazı noktalarda onlar kesişiyordu.

Kış tatilini “Halkın Geleceği Bana Bağlıdır” programının katılımcıları projeleri gerçekleştirmeye harcadı ve 18 ocakta yaptıkları çalışmanın sonucunu gösterdiler.

“Baba ve çocuklar” arası karşılıklı anlaşmanın iyileşmesine yönelik proje “Beni Anla” şeklinde adlandırılmıştı. Grup broşürleri yayınlamak küçük ve büyük sınıf öğrencilere dağıttı. Broşürler büyükler ile çocuklar arası karşılıklı ilişkilerin esas kategorilerini içeriyor, kavgada davranış kuralları, sağlıklı hayat tarzı mefhumunu, kötü alışkanlıklarla uğraşma kurallarını içeriyor.

“Kardeş, Güç Nerededir” projesi üzerinde çalışan sınıf öğrenciler ebeveynleri ile katıldıkları kvest-oyunu organize etti. 6 kişiden oluşan 3 takım vardı, 8 istasyon, neşeli ortam ve takımların yenmek ve vakti neşeli geçirmek için büyük istek, bir istasyondan diğerine koşmasından oluşan Kubina okulunun temelinde fazla olmayan çatlaklar oluşmasına neden olmuştu. 1 sıranın sahibi takım “Çarli” sinema biletlerini aldı, ikinci ve üçüncü takım – lezzetli turtalar. Herşey oyun ve çay içme ile neticelendi.

Proje katılımcıları programın sunucu antrenörü Ekaterina Borisova ve eğitimci-psikolog Aida Urtenova ve ayrıca Alaşara Derneği Gençliğin Gelişimi Bölümü'ne çok değerli tecrübe ve kendi fikirlerini gerçekleştirme imkanından dolayı şükranlarını sunuyor.

kısmı öğrencilere sosyal projeleri hazırlamayı öğretmeye yönetiktir.

Yeni yıl öncesi birkaç hafta boyunca antrenörler Ekaterina Borisova ve Aida Urtenova yedi, sekiz ve onuncu sınıf öğrencilerine

temellendirerek amaç ve çözümleri hakkında ilgi ile anlatıyordu.

Uzmanlar için bir tek projeyi seçme çok kolay değildi. Köylerin alanlarını temizleme ile ilgili çalışmalar Alaşara Derneği'nin da katılımı ile zaten yapılıyor olduğuna

Baş editör – G.K. Çekalov

Redaksiyonun adresi:
369000, Çerkessk ş., sk. Dovatora, 17.
Telefon: 8(8782)20-81-17.
E-posta: info@alashara.org

Gazete Karaçay-Çerkes Cumhuriyeti Bağlantı, Bilgi Teknolojileri ve Çoklu İletişim Alanında Federal Hizmetler Yönetimince kaydedilmiştir. Şehadetname Pİ No: TU09-00080 30 aralık 2015 y.

“Periodika Stavropolya” Yayın Evi” GAU SK baskısı yapılmıştır. 356240, Stavropol Bölgesi, Mihaylovsk ş., Lenina sk., 154. Sipariş 954.
Gazete yayına eklenmiştir: grafiği 15.00, gerçek – 15.00.

Sahibi, baskı sahibi “Alaşara” Derneği: 194358, Sankt-Petersburg ş., Engel cd., d. 154/A.
İnternet sitesi: alashara.org
Tiraj – 6000 adet
Bedava olarak dağıtılıyor.

12+